

Oponentský posudek diplomové práce

Jitka Beranová

Sokolovský zámek a jeho historie

Univerzita Karlova v Praze, pedagogická fakulta,

katedra dějin a didaktiky dějepisu,

Praha 2009

Předmětem posuzované práce je široce koncipovaný výklad o dějinách sokolovského / falknovského zámku v době jeho držení rodem Nosticů z Rienecka, tj. od 1. třetiny 17. století s přesahem do namnoze neradostné současnosti a nedávné minulosti. Základní metodou se stal defendentce poměrně náročný pramenný výzkum, který prověřil jak její dovednosti paleografické a jazykové, tak především její schopnost kritické interpretace pramenů. Již úvodem lze říci, že v obou těchto rovinách autorka prokázala, že disponuje dovednostmi standardně očekávanými od absolventky historického studia. Základní přínos práce spatřuji v pečlivém, detailním a na solidní heuristické základně postaveném výkladu o dějinách šlechtické rezidence s důrazem na stavební, typologické, ale též kulturněhistorické a posléze i památkářské (konzervátorské) aspekty. Tyto pasáže, vycházející z původních archivních výzkumů, jsou na předložené diplomové práci nejcennější a zasloužily by si po úpravách a gruntovní redakci nepochybně samostatného publikování. Kladně hodnotím též promyšlenou práci s ikonografickými prameny, poněkud problematičtější (a místy spíše znejasňující) se mi jeví způsob zapojení výpovědi „ego-dokumentů“, v tomto případě nostické osobní korespondence. Rozbor hlavní skupiny pramenů, tj. inventářů, naproti tomu považuji za vzorný.

Kritické připomínky vznáším k práci ve dvou ohledech. Vzhledem ke skutečnosti, že sokolovský zámek ve sledovaném období hostil podstatnou a významnou část fideikomisní (berkovsko)nostické obrazárny, jedné z nejdůležitějších barokních šlechtických uměleckých sbírek na našem území vůbec, očekával bych v textu alespoň náznak vyrovnání se s dnes již poměrně dlouhou řadou publikací na toto téma (jejich bibliografii by defendentka našla zejm. v posledním kompendiu o dějinách uměleckého sběratelství u nás z pera Lubomíra Slavíčka, který sám věnoval výzkumu nostického sběratelství řadu studií). Absence jakéhokoliv povědomí o tomto

faktu se mi jeví jako zarážející, tím spíše, že na základě již publikovaných materiálů (ale např. i ojedinělého kresleného katalogu nostické sbírky – dnes v Národní galerii v Praze) mohla autorka spolehlivě identifikovat mnohé součásti sokolovského obrazového inventáře a zjistit i jejich další osudy.

Druhá výtka je spíše formální a týká se členění závěrečného soupisu pramenů a literatury. Jeho strukturu nahlížím jako zmatečnou a neprofesionální. Do oddílů „Prameny“ jsou např. kromě edic a archivních pramenů řazeny bez ladu a skladu též tituly sekundární literatury, rovněž dělení heuristické základny na „hlavní“ a „vedlejší“ kategorie – s nepochopitelným vynětím studií v periodickém tisku a neperiodických sbornících – považuji za neopodstatněné.

Shrnuji: uvážlivá heuristika, kritické nakládání se sekundární literaturou a především pečlivá práce interpretační i překladatelská jsou významnými klady předložené práce. Doporučuji text k obhajobě a vzhledem k výtkám výše uvedeným navrhuji klasifikovat jej stupněm velmi dobře.

Praha, leden 2010

Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.